

Strategi, forvaltningsnivå, prisinformasjon og praksis

Mer enn 400 tannleger fikk med seg tankevekkende informasjon om NTFs strategiske utfordringer, tannhelsetjenestens framtidige forvaltningsnivå, forbedret prisinformasjon til forbruker og det siste fra årets spørreundersøkelse om den privat tannhelsesektoren fra foreningens informasjonsmøte under årets Landsmøtet i Stavanger. Fire hovedstyremedlemmer presenterte like mange tema for interesserte medlemmer. Og de makttet til og med å aktivisere tilhørerne ved å la dem få gi sine reaksjoner til kjenne på noen utvalgte problemstillinger.

Det faktum at hovedstyret denne gang lot seg representere av fire av sine totalt fem mannlige medlemmer, mens de fire kvinnelige hovedstyremedlemmene var satt på benken, vakte innledningsvis en smule oppmerksomhet fra de tilstedeværende. NTFs president, Gunnar Lyngstad, beklaget dette sørgelige faktum, men forsikret forsamlingen om at det på ingen måte lå noen bevisst tanke om å undertrykke denne stadig raskere voksende delen av tannlegestanden til grunn. Og han fikk den tilgivelse han ønsket seg, ikke minst fra hovedstyrekvinnene, som erklærte at de slett ikke følte seg tilsidesatt.

NTF – pro- eller inaktiv: Strategiske valg for virksomheten

Presidenten ga tilhørerne et innblikk i hvordan hovedstyret tenker om foreningens kontakt med medier, myndighe-

ter og politikere. Med en visjon om å ha «dyktige og tilfredse medlemmer med fornøyde pasienter i en befolkning med god oral helse» deler foreningen sin virksomhet inn i tre hovedområder:

Richard Næss snakket om tannhelsetjenestens forvaltningsnivå. Foto: Gudrun Sangnes.

Medlemsrettet arbeid, samfunnsrettet arbeid og organisasjonsmessige forhold. Målet er å gi relevant og tilstrekkelig rådgivning til medlemmene, ha en målrettet og etterrettelig kommunikasjon med omverdenen og å skape en effektiv og slagkraftig organisasjon som skal bygge sitt arbeid på ærlighet, åpenhet og samarbeid, profesjonalitet, respekt, empati og evne til å lytte, og ikke minst humor og engasjement.

Dette er forslag som fremmes til årets representantskapsmøte, og som skal legge grunnlag både for den medlemsrettede og den samfunnsrettede virksomheten i foreningen de kommende fire årene. På dette grunnlaget skal NTF bygge sin kontakt med medier og myndigheter – om representantskapet vil det slik. Men dette er teorien, så er det den vanskelige veien over til praksis.

Ikke minst kan synlighet i mediene være et tveegget sverd. Presidenten fastslo at «å være, uten å synes» ofte er en bedre strategi enn å befinne seg i mediens rampelys for oppmerksomhetens egen del. Dette må selvsagt suppleres med synlighet i de saker der foreningen ønsker å være synlig for å tydeliggjøre sine standpunkter både overfor samfunnet og medlemmene.

– Det er ikke nødvendigvis positivt å figurere i dagsavisenes spalter eller

på TV-skjermen. Fravær av medieoppslag betyr ikke at vi er inaktive. Etter min mening er NTF proaktiv på en hensiktsmessig måte, fastslo presidenten.

Tannhelsetjenestens fremtidige forvaltningsnivå

Fylkeskommunen faller i 2010. Hva er da de alternative mulighetene for tannhelsetjenesten? Hovedstyremedlem Richard Næss fastslo at NTFs primære valg fortsatt er videreføring av en ordning som ligger nær opp til den nåværende i fylkeskommunene, altså på et regionalt nivå. – Men hva om regionene blir så store at tannhelsetjenesten ikke passer inn, spurte Næss, som viste til at tre viktige stortingsmeldinger vil avgjøre tannhelsetjenestens skjebne.

Oppgavemeldingen – som er ventet i nær framtid – vil trolig ikke si noe om tannhelsetjenesten. Men gjennom det den sier om andre oppgaver som tenkes lagt til regionene, kan det være mulig å utlede noe om det fortsatt er plass for tannhelsetjenesten i dette nye forvaltningsorganet. Fjernes for eksempel videregående skole, er det lite sannsynlig at en annen typisk driftsoppgave som tannhelsetjenesten får bli igjen.

Meldingen om antall regioner og deres geografiske avgrensning kommer våren 2007 og kan si noe om hvor hensiktsmessig regionene blir til å ivareta driften av tannhelsetjenesten. – Får vi få og store regioner, blir endringen for tannhelsetjenesten stor. Da er det slett ikke sikkert at dette nivået fortsatt er hensiktsmessig for oss, fastslo Næss.

Den tredje og for oss viktigste meldingen er den bebudete stortingsmeldingen om tannhelsetjenesten, som skal foreligge i løpet av første halvår 2007. Her vil mange ting måtte finne sin plass, både om omfanget og innretningen av det offentliges ansvar for befolkningens tannhelse, inklusiv hva samfunnet vil bidra med av økonomi og til hvem. Dessuten er det forventet at

undersøkelse

denne meldingen vil ta stilling til tannhelsetjenestens forvaltningsnivå.

Næss kommenterte fordeler og ulemper ved ulike forvaltningsalternativer. En enkel meningsmåling blant tilhørerne viste noe overraskende en svært lik fordeling mellom tilhengere av statlig og kommunalt basert offentlig tannhelsetjeneste – vel og merke dersom det regionale alternativet ikke lenger var reelt.

Publikumsinformasjon om pris og mere til

Forbrukerombudet har overtatt som ny tilsynsmyndighet for prisopplysningsforskriften etter Konkurransetilsynet. Etter deres oppfatning er forskriften dårlig egnet til å hjelpe pasientene til informasjon om hva tannbehandling koster. Ombudet har derfor ønsket at NTF skal utarbeide retningslinjer for prisinformasjon til pasientene – en form for bransjenorm – muligens til erstatning for prisopplysningsforskriften. Slike retningslinjer kan gis status på linje med de etiske reglene. En bransjenorm vil i prinsipp være bindende for alle tannleger.

Hovedstyremedlem Rolf Terje Alvær orienterte tilhørerne om at ny, publikumsrettet informasjon snart vil bli publisert på NTFs nettsted. – Vi har særlig konsentrert oss om forhold av betydning for prisen på tannbehandling og om hvilke rettigheter man har som tannlegepasient, sa Alvær. Målet med den nye nettinformasjonen er å gjøre det lettere for publikum å orientere seg om noen sentrale forhold som knytter seg til tannlegebesøket. Og informasjonen er utarbeidet i nært samarbeid mellom NTF og forbrukermyndighetene.

– Befolkningen er svært godt fornøyd med både offentlig og privat tannhelsetjeneste, ifølge Alvær. Minst fornøyd er brukerne med informasjon om hva behandlingen skal koste. – Her er det viktig at NTF tar tak og gjør noe med

Tilhengerne av henholdsvis statlig og kommunal tannhelsetjeneste fikk tilkjenne sin mening på møtet. Foto: Gudrun Sangnes.

saken selv, at vi holder orden i eget hus, fordi åpenhet skaper tillit, fastslo Alvær.

Praksisundersøkelsen 2006 er stoppet!

De foreløpige resultatene fra del 1 av denne undersøkelsen som har gått ut til alle landets privatpraktiserende tannleger, inneholder interessante data om måten tannleger organiserer sin virksomhet på. Men svarprosenten er på kun 50, og de ansvarlige har derfor ikke funnet det forsvarlig å gå videre til del 2, som skulle gi svar på mange viktige spørsmål om den private tannhelsesektoren. Praksisundersøkelsen er derfor stoppet – i alle fall inntil videre. Dette har gitt NTF en stort problem og en minst like stor utfordring.

– Forrige undersøkelse fra privat sektor er fra 1997, og behovet for oppdatert informasjon er påtakelig. Det finnes få opplysninger om privat sektor. Når vi ikke har konkrete tall, kan myter leve fritt uten å tilbakevises. Resultatene fra praksisundersøkelsen skulle gi NTF et grunnlag for innspill overfor myndighetene i arbeidet med den kommende stortingsmeldingen, påpekte hovedstyremedlem Svein Riiber. Han tok seg derfor den frihet å refse sine kolleger for manglende oppslutning.

– Situasjonen er alvorlig. NTFs troverdighet står faktisk på spill dersom vi ikke kan klare å framskaffe holdbare data om den største delen av norsk tannhelsetjeneste. Da har vi lite å slå i bordet med når vi møter politikere og et byråkrati som forlanger dokumenta-

sjon for våre standpunkter, fastslo Riiber. Siste ord er neppe sagt i denne saken.

Morten Rolstad